

сание „Читалище“. Тукъ той е писалъ хубави книжовни статии и е изливалъ своитѣ чувства, кога въ пламенни, кога въ умилителни стихотворения. Славейковъ е първиятъ нашъ поетъ; по него сж се учили да боравятъ въ поезия тогавашнитѣ и по-сетнѣшнитѣ наши поети.

Взе да става размирно: насталъ бѣ кипежъ и за политическото освобождение. Нашитѣ, така наречени черковници—дѣятелитѣ по черковния въпросъ, свършили благополучно задачата си, се оттеглятъ отъ сцената. „Читалище“ спира, и Славейковъ минува учителъ първомъ въ Одринъ, послѣ въ Ст.-Загора, дѣто го сварва войната за освобождението ни отъ турцитѣ. При първо прѣвземане на града отъ генералъ-Гурковия отрѣдъ, въ който влизаха и нашитѣ храбри и славни опълченци, Славейковъ става кметъ на Ст.-Загора. Като управникъ на града, той помогна много да може българското население, натрупано тукъ и отъ околнитѣ мѣста, да се прибере и побѣгне, когато градътъ бѣ нападнатъ отъ силнитѣ и зли Сюлейманъ-пашови пълчища. Послѣденъ напустна града Славейковъ съ едничкитѣ дрехи, що е ималъ на гърба си, като оставилъ на пламъцитѣ множеството свои книжовни материяли, които събиралъ и обработвалъ отъ години, и за чиято загуба той най-много е тжжалъ. Въ руска страна Славейковъ, като добъръ познавачъ на Балкана, помагалъ съ показване на рускитѣ полководци незнайнитѣ балкански пжтеки, прѣзъ които стана по-подирѣ, надъ Химитлии и Шейново, второто минуване на Балкана отъ русутѣ и окончателното поражение на турцитѣ.

Слѣдъ освобождението П. Р. Славейковъ, пакъ излаганъ на гонения, се впусна въ другъ видъ обществена дѣятелностъ—политическата. На освободена България трѣбваше да се дадатъ свободни установления. Българскиятъ народъ трѣбваше да се упжти и уягчи въ новия свободенъ животъ: да се усѣти и да се види той наистина свободенъ и да се осигури противъ всѣко притѣснение и срѣщу всѣко ограничение да борави и се развива. И Славейковъ, заедно съ други по онова врѣме свободолюбиви дѣйци, твърдѣ много по-